

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ І ПРАВА: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**CURRENT PROBLEMS OF ECONOMY, FINANCE,
ACCOUNTING AND LAW: EXPERIENCE AND PROSPECTS**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**9 березня 2023 р.
March 9, 2023**

**м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ,
ОБЛІКУ І ПРАВА: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**CURRENT PROBLEMS OF ECONOMY, FINANCE,
ACCOUNTING AND LAW: EXPERIENCE AND
PROSPECTS**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**9 березня 2023 р.
March 9, 2023**

**м. Кропивницький, Україна
Kropyvnytskyi, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права: досвід та перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кропивницький, 9 березня 2023 р.): у 2 ч. Кропивницький: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. 55 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права: досвід та перспективи» з:

Вінницький національний аграрний університет

Вінницький технічний фаховий коледж

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Державний податковий університет

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Запорізький національний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Львівський державний університет внутрішніх справ

Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського

Львівський національний університет ім. Івана Франка

Львівський університет бізнесу та права

Науково-дослідна судово-експертна установа

Національний авіаційний університет

Національний лісотехнічний університет України

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Національний транспортний університет

Поліський національний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Сумський державний університет

Сумський національний аграрний університет

Український державний університет науки і технологій

Український державний хіміко-технологічний університет

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Хмельницький національний університет

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; національної

безпеки та оборони в умовах кризових явищ; економіки сільського господарства і АПК; економіки природокористування; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; маркетингу; менеджменту; логістики та транспорту; публічного управління та адміністрування; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 1. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	7
<i>Венгер К. С.</i> ІНФЛЯЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ В УКРАЇНІ.....	7
СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 2. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	10
<i>Амеліна Н. К., Амелін А. Д.</i> ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ АВТОСЕРВІСУ	10
<i>Bereza I. V.</i> MANAGEMENT OF FUNCTIONING EFFICIENCY OF TRANSPORT CONSTRUCTION ENTERPRISES IN NEW CONDITIONS	12
<i>Гринь А. В., Варламова І. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ СОБІВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗНИЖЕННЯ	13
<i>Коротенко Д. О., Варламова І. С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ І ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	15
<i>Левіщенко О. С., Левіщенко Д. К.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	17
<i>Манько Є. Г., Лазоренко М. А.</i> РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ЯК СКЛАДОВА КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ	19
<i>Машляківська І. Ю.</i> МЕТОДИ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ОПЕРАЦІЙНИМ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	21
<i>Могильна Л. М.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ	23

<i>Полянська О. Л.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	25
СЕКЦІЯ 3. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ SECTION 3. NATIONAL SAFETY AND DEFENSE UNDER THE CONDITIONS OF CRISIS PHENOMENA	27
<i>Яремчук І. В.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА І ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА.....	27
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК SECTION 4. ECONOMICS OF AGRICULTURE AND AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX	30
<i>Diachenko M. V.</i> FORMATION OF THE STATE REGULATORY MECHANISM OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE’S AGRICULTURE.....	30
<i>Стаученко А. В., Сейсебаєва Н. Г.</i> МЕТОДИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	32
СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ SECTION 5. ENVIRONMENTAL ECONOMICS	34
<i>Муравйов Ю. В.</i> НОВІ ПІДХОДИ ДО ВАРТОСТІ ПРАВА НА ПОЛЮВАННЯ.....	34
СЕКЦІЯ 6. МАРКЕТИНГ SECTION 6. MARKETING	36
<i>Соболева А. В., Созинова І. В.</i> ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТУ У СТВОРЕННІ БРЕНДУ	36
СЕКЦІЯ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА SECTION 7. DEMOGRAPHY, ECONOMICS OF LABOR, SOCIAL ECONOMICS AND POLICY.....	39
<i>Ачкасова О. В.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	39
<i>Поплавська О. М., Библик І. Т.</i> РЕГЛАМЕНТУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	42

СЕКЦІЯ 8. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА SECTION 8. TOURISM AND HOTEL-RESTAURANT BUSINESS	44
<i>Графська О. І., Запісоцький А. І.</i> ХОЛАКРАТИЧНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	44
<i>Младіна С. Ю.</i> НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ ТУРИЗМУ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ ТУРИСТИЧНИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	46
<i>Табенська О. І., Барановська Є. Є.</i> РОЗВИТОК ТУРИЗМУ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	48
СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ SECTION 9. ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT	51
<i>Іванков В. М.</i> СТРАТЕГІЇ СУДОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	51
<i>Овчарова Н. В., Нестеренко А. В.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ЗБИТКІВ ЗАВДАНИХ ПІДПРИЄМСТВУ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	54

УДК 657.6

Овчарова Н. В.

к.е.н., старший викладач
кафедри бухгалтерського обліку та оподаткування
Сумський державний університет

Нестеренко А. В.

здобувач вищої освіти (бакалавр),
Сумський державний університет

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗБИТКІВ ЗАВДАНИХ ПІДПРИЄМСТВУ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ

Формування якісного обліково-аналітичного забезпечення про об'єкти обліку потребує класифікації, яка надає змогу згрупувати їх складові в залежності від ключових факторів, що в подальшому обумовлять особливості обліку цих груп. Не становлять виключення і розрахунки, що виникають з приводу виникнення збитків наданих підприємству.

Перш за все, з метою подальшої організації їх обліку, має значення поділ розрахунків з відшкодування завданих збитків залежно від суб'єкта. Так, можна відокремити збитки, що завдаються іншими суб'єктами господарювання у разі неякісної, несвоєчасної або неповної поставки цінностей на підприємство та збитки, що завдаються працівниками цього підприємства.

Розглянемо більш детально другу групу. Так, порядок розрахунку відшкодування, його розмір буде залежати від наявності з працівником договору про матеріальну відповідальність. При цьому матеріальна відповідальність може бути звичайна та підвищена.

Підвищена виникає у разі коли наявне розкрадання, умисне зіпсуття, нестачі або втрати окремих видів майна й інших цінностей або коли фактична шкода перевищує її номінальний розмір. Так, відповідно до законодавства передбачено матеріальну відповідальність щодо нестач дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей у дво- і трикратному розмірі вартості.

Звичайна (не підвищена) матеріальна відповідальність може бути:

– обмежена у розмірі прямої дійсної шкоди, але не більш як середній місячний заробіток працівника. До неї можна притягти працівника незалежно від укладеної форми трудового договору;

– повна у розмірі прямої дійсної шкоди у випадках коли:

1) з працівником укладено письмовий договір про повну матеріальну відповідальність;

2) майно й інші цінності були одержані працівником під звіт за разовою довіреністю або іншими разовими документами;

3) шкода завдана діями працівника, які мають ознаки діянь, переслідуваних у кримінальному порядку;

4) шкода завдана працівником, який був у нетверезому стані та при наявності інших умов передбачених законодавством.

В подальшому розрахунки за завданими збитками можна поділити в залежності від такого групування матеріальної відповідальності на:

– індивідуальну – несе кожен працівник окремо за умови її розмежування та наявності договору про матеріальну відповідальність;

– колективну – коли заподіяну шкоду не можна розмежувати і її розподіляють відповідно до договору про колективну відповідальність між членами колективу.

Важливе значення при групуванні розрахунків по відшкодування матеріального збитку має процес отримання відшкодування: в добровільному порядку, шляхом примусового стягнення або ж через суд.

На подальший порядок оцінки впливає і щодо якого саме об'єкту виникають розрахунки, а також галузеві особливості. Зокрема:

– при нестачі грошових коштів чи зайві виплати розмір шкоди дорівнює розміру фактичної суми таких втрат;

– при нестачі запасів – беруть їх собівартість відповідно до П(С)БО 9 «Запаси»;

– при нестачі або пошкодженні основних засобів розмір шкоди визначають виходячи з балансової вартості об'єкта;

– у разі розкрадання, нестачі, умисного знищення або умисного зіпсуття матеріальних цінностей розмір шкоди визначають за цінами, що діють на день відшкодування шкоди;

– на підприємствах комісійній торгівлі, громадського харчування розмір шкоди, заподіяної розкраданням або нестачею продукції та товарів, визначають за цінами, установленими для їх продажу.

Має значення для подальшого відображення в обліку як саме погашає заборгованість працівник: унесення коштів до каси, проведення відрахувань із зарплати працівника чи передання підприємству рівноцінного майна.

Таким чином, розрахунки по відшкодуванню матеріального збитку можуть бути класифіковані в залежно від різних ознак, що в подальшому вплине на їх облік, порядок відображення та оцінку.

Список літератури

1. Кодекс Законів про працю: закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-П. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

4. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою КМУ від 22.01.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF#Text>